ఓం

పరబ్రహ్మణేనమః

ఏకాదశీగురువారవ్రతకల్పః.

(బృహస్పతి పరము.)

ఏతద్వ్రతం దేవాలయే - పుణ్యక్షేత్రే - నదీతీరే ...నే- అథవా స్వగృహేవా వ్రతంకుర్యాత్ ॥

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

...సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యోనమః ॥ ఆచమ్య ... ...ఏవంగుణ విశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ ... మయాచరిత వ్రతకల్పోక్తసంపూర్ణ సకలఫలావాప్త్యర్థం మమ ఇహజన్మని జన్మాంతరేషుచ సంజాతసమస్త పాపక్షయార్థం విశేషేణ అస్మిన్ జన్మని ప్రథమార్తవదిన మారభ్య ఏతావత్పర్యంతం ఋతుకాలికశాస్త్రీయనియమలోపేన అజ్ఞానతోరజ స్వలాన్యస్పర్శాదిదోషేణచ సంప్రాప్త మహాపాపనివృత్త్యర్థం బృహస్పతిసహిత లక్ష్మీనారాయణముద్దిశ్య ...ప్రీత్యర్థం ఏకాదశీప్రయుక్త గురువారవ్రతోద్యాపనాఖ్యం కర్మకరిష్యమాణస్తదంగత్వేనతదాదౌ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం శాంత్యర్థ మభ్యుదయార్థంచమహాజనైస్సహస్వస్తి పుణ్యాహవాచనంకరిష్యే ॥ ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణాధిపతిపూజాం పుణ్యాహవాచనంచ కుర్యాత్ ॥ అథ ప్రాగ్దేశే గోమయేనానులిప్య। రంగవల్ల్యాదిభిరలంకృత్య। తదుపరి పీఠంనిక్షిప్య। తదుపరి అష్టదళపద్మంలిఖిత్వా। తత్ర శ్వేతవస్త్రంపరిస్తీర్య। తదుపరి పంచప్రస్థపరిమిత తండులాన్నిక్షిప్య ॥తత్ర తామ్రనిర్మితద్వాదశకలశా న్నిధాయ ॥ మంటపస్య ఈశాన్యమారభ్య ప్రాగాదిక్రమేణ ద్వాదశ కలశాన్ సప్రతిమాన్ సవస్త్రాన్నిధాయ ॥ పునస్సంకల్ప్య ॥ ఏవంగుణ ... ...శుభతిథౌ ... ...బృహస్పతిసహిత శ్రీలక్ష్మీనారాయణప్రీత్యర్థం గురువారైకాదశీవ్రతోద్యాపనాంగ ప్రతిమాప్రధానాదికం కరిష్యే॥

శ్లో॥ దధిసర్పిమధుక్షీరైః శర్కరేణఫలైస్సహ । ప్రక్షాళనసం ప్రకుర్వీత ప్రతిమాంశోధయేత్తతః ॥

మంత్రః॥ ఆప్యాయస్వ ... సంగథే॥ దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం ... తారిషత్॥ శుక్రమసి జ్యోతిరసి ... రశ్మిభిః ॥ మధువాతాఋతాయతే ... భవంతునః ॥ తాశ్శర్కరా అభవన్ ... త్రిసప్తాభిః పశుకామస్య ॥ ఓం ఆపోహిష్ఠా మయోభువః ... ఆపోజనయథాచనః ॥ ఇతి పంచామృతేన శుద్ధోదకేన ప్రక్షాళ్య ॥ అథా గణపతిమావాహ్య ॥

శ్లో॥ ఉత్తమా గణనాథస్య పూజాసంపత్కరీశుభా॥ భక్తాభీష్ట ప్రదాతస్మా ధ్యాయేత్తం విఘ్ననాయకమ్ ॥

మంత్రః ॥ గణానాంత్వా ... సాదనమ్ ॥ గణాధిపతి మావాహయామి ॥ అథ పీఠపూజాం కరిష్యే॥ ప్రాగ్ద్వారే- ద్వారశ్రియైనమః । ధాత్రేనమః । విధాత్రేనమః ॥ దక్షిణద్వారే- ద్వారశ్రియైనమః । చండాయనమః । ప్రచండాయనమః ॥ పశ్చిమద్వారే- ద్వారశ్రియైనమః । జయాయనమః । విజయాయనమః ॥ ఉత్తరద్వారే-ద్వారశ్రియైనమః। బలాయనమః। ప్రబలాయనమః । మధ్యే- చిచ్ఛక్త్యైనమః। సత్వాయనమః । రజసేనమః । పత్రేభ్యోనమః । దళేభ్యోనమః । కేసరేభ్యోనమః ॥ తన్మధ్యే- కర్ణికాయైనమః ॥ తన్మధ్యే- దశకళాత్మనే వహ్నిమండలాయనమః। వహ్నిమండలాధిపతయే బ్రహ్మణేనమః॥ తన్మధ్యే దశకళాత్మనేసూర్యమండలాయనమః । సూర్యమండలాధిపతయేవిష్ణవేనమః ॥ తన్మధ్యే- షోడశకళాత్మనే రుద్రాయనమః। షోడశకళాత్మనే చంద్రమండలాధిపతయే పరాత్పరాయనమః॥ తన్మధ్యే-సౌవర్ణమంటపాయనమః ॥ తన్మధ్యే- సహస్రదళపద్మాయనమః ॥ తన్మధ్యే- కల్పవృక్షాయనమః ॥ తన్మూలే- నవరత్నఖచితసింహాసనాయనమః ॥ అథ ద్వాదశకలశేషు వస్త్రోపరి పృథక్పృథక్ ప్రతిమాః ఆవాహ్య ॥

శ్లో॥ ఆగచ్ఛ దేవదేవేశ లక్ష్మ్యాసహజనార్దన । ఇమాంమయాకృతాంపూజాం గృహాణసురపూజిత ॥

మంత్రః ॥ ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నోవిష్ణుః ప్రచోదయాత్ ॥ శ్రీలక్ష్మీనారాయణం సాంగం ... మి॥

శ్లో॥ పీతాంబరః పీతవపుః కిరీటీ చతుర్భుజో దేవగురుః ప్రశాంతః।
తథాసిదండంచ కమండలుంచ తథాక్షసూత్రంవరదోఽస్తుమహ్యమ్॥

మంత్రః॥ ఓంబృహస్పతేఅతియదర్యో అర్హాద్ద్యుమద్విభాతిక్రతుమజ్జనేషు॥ యద్దీదయచ్ఛవసతర్త్ప్రజా తదస్మాసుద్రవిణం ధేహి చిత్రమ్॥ బృహస్పతిగ్రహం సాంగం......మి అథ ......
నావాహ్య ॥

శ్లో॥ మత్స్యమూర్తింహరిం వందే శిరసా వేదపోషకం। శంఖ చక్రోజ్జ్వలకరం భక్తాభీష్టప్రదాయకమ్॥ శ్రీమత్స్యమూర్తిమావాహ యామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

శ్లో॥ కూర్మాకృతిమహంవందే మందరాచలధారిణం। ......
......హస్తం ......నమ్॥ శ్రీకూర్మమూర్తిమావాహయామి ॥

శ్లో॥ దంష్ట్రాగ్రరూఢమహీభాగం క్రోడరూపధరంహరిం। ......
భయదంవందే హిరణ్యాక్షనికృంతకమ్॥ శ్రీవరాహమూర్తిమావాహయామి॥

శ్లో॥ నృకేసరితనుం వందే హరిం స్తంభవిదారణం ॥ ......
......నఖైర్గళితరాక్షసమ్॥ శ్రీనారసింహమూర్తిమావాహయామి ॥

శ్లో॥ ఛత్రోజ్జ్వలకరంవందే హరిం వామనరూపిణం ॥ బలిప్ర......
రణకరం పశ్చాత్త్రివదధారిణ ॥ శ్రీవామనమూర్తిమావాహయామి ॥

శ్లో॥ జగదానందజనకం సీతావల్లభమాశ్రయే। రామం కమల
పత్రాక్షం ధృతకోదండమార్గణమ్ ॥ శ్రీసీతారామమూర్తిమావాహయామి॥

శ్లో॥ కుఠారహోజ్జ్వలకరం జటామండల మండితం । భార్గవం
రామమహంశాంతే దత్తభూసురభూమికమ్॥ శ్రీపరశురామమూ...మి॥

శ్లో॥ శిరోభాసికరాంభోజం నీలాంబరసమావృతం । బలరామ
మహంవందే మదిరారక్తలోచనమ్ ॥ శ్రీబలరామమూర్తిమావాహయామి ॥

శ్లో॥ కృష్ణం గోపీజనగతం బర్హిబర్హోజ్జ్వలాకృతిం । నవనీతో
జ్జ్వలకర మత్యంతంహృదిసంశ్రయే ॥ శ్రీబుద్ధమూర్తిమావాహయామి ॥

శ్లో॥ మ్లేచ్ఛావళికృతద్వేషం ఖడ్గాద్యాయుధధారిణం। ఆశ్రయే
అశ్వమారూఢం ......సదా॥ శ్రీకల్క్యవతారమూ...మి॥

శ్లో॥ బ్రహ్మాణం రక్తగౌరాంగం చతుర్వక్త్రం జగత్ప్రభుం।
అక్షస్రక్కుండికాభీతి వరపాణిం విచింతయే ॥

మంత్రః॥ బ్రహ్మాదేవానాం... రేభన్॥ బ్రహ్మాణంసాంగం...
...మి॥ ఇంద్రాద్యష్టదిక్పాలకానావాహ్య॥ తతఃశ్లో॥ఇంద్రోమరావతీ
నాథః శచీదేవ్యాస్తునాయకః। వజ్రాయుధశ్చప్రాచీశః తస్యచైరావతో
గజః ॥ మం॥ ఇంద్రంవోవిశ్వతస్పరి... కేవలః॥ ఇంద్రం లోకపాలక
మావాహయామి॥ శ్లో॥ అగ్నిస్తేజోవతీవాసీ స్వాహాదేవ్యాః ప్రియః
పతిః। మేషారూఢశ్శక్తిధరః దిశ్యాగ్నేయ్యాం ప్రతిష్ఠితః॥మం। అగ్నిం
దూతంవృణీమహే...సుక్రతుమ్॥ అగ్నింసాంగం.....మి॥ శ్లో॥ యమ
స్సంయమనీనాథఃశ్యామలాయామనఃప్రియః।దండభృన్మహిషారూఢో
దక్షిణస్యాందిశిస్థితః॥ మం॥ యమాయసోమగ్ ... అరంకృతః ॥ యమం
సాంగం...మి॥ శ్లో॥ కృష్ణాంగనాపురంయస్య దీర్ఘాభార్యానరోహయః।
శస్త్రకుంతోనిరృతిశ్చ నైరృత్యాందిశిసంస్థితః ॥ మం॥ మోషుణఃపరా
...తృష్ణయాసహః నిర్‌ఋతిం సాంగం...మి॥ శ్లో॥ పురీ శ్రద్ధావతీ
యస్య ప్రియభార్యాచ కాళికా । నక్రవాహః పాశధరో వరుణః పశ్చి
మేశ్వరం॥ మం। ఇమంమేవరుణం...చకే ॥ వరుణం సాంగం...మి॥
శ్లో॥ వాయుర్గంధవతీనాథః కించతిస్యాంజనాప్రియా। సారంగవాహనో
ధ్వజభృత్ వాయువ్యాదిశివర్తతే॥మం॥ తవవాయువృ...వృణీమహే॥
వాయుం సాంగం...మి॥ శ్లో॥ కుబేర శ్చాలకాయాంతు చిత్రరేఖా
ప్రియాంగనా । హయో వాహః ఖడ్గధరః ఉదీచ్యాం దిశివర్తతే ॥
మం॥ సోమోధేనుగ్ం...దదాస్మై॥ కుబేరం సాంగం...మి॥ శ్లో॥ యశో
వతీశ ఈశానః పార్వతీపరమేశ్వరః । ఈశాన్యాందిశి సంభాతి వృషా
రూఢ స్త్రిశూలభృత్॥

మం॥ తమీశానంజగత...స్వస్తయే॥ ఈశానం సాంగం...మి॥

శ్లో॥ శుద్ధస్ఫటికసంకాశం సహస్రాదిత్యవర్చసం। నీలజీమూత
సంకాశం నీలాంజనసమప్రభమ్ ॥

మం॥ క్షేత్రస్యపతినావయగ్ం...మృడాతే॥ క్షేత్రపాలకం సాం...మి॥

శ్లో॥ ఊర్ధ్వస్థితంమహాకాయం అంతరిక్షేమహత్పథే ॥ పూజయే ద్భక్తియుక్తంచ మనోగతవిధాయినమ్ ॥

మం॥ ఊర్ధ్వఊషుణ ... మహే ఊర్ధ్వపురుషం సాంగం ... మి॥

శ్లో॥ చిత్రవర్ణాం ధరాంసౌమ్యాం సర్వసస్యాలయాంశుభాం । చింతయేద్భక్తిమాన్‌రక్త బలయుక్తకరాంబుజామ్ ॥

మం॥ స్యోనాపృథివీ ... థాః ॥ పృథివీ మావాహయామి ॥

శ్లో॥ మహావిష్ణుంశ ఖపద్మం సుదర్శనగదాధరం। ధ్యాయేహం నీలగౌరాంగం పద్మస్థకమలాపతిమ్ ॥

మం॥ ఇదంవిష్ణు ... సురే ॥ శ్రీవిష్ణుం సాంగం ... మి ॥

శ్లో॥ కరద్వయేనకమలే ధారయంతీంస్వలీలయా । హారనూపుర సంయుక్తాం లక్ష్మీదేవీం సమాహ్వయే ॥

మం॥ సక్తుమినతిఉ ... నాచి ॥ లక్ష్మీమావాహయామి ॥

శ్లో॥ జ్వాలామాలాపరివృతం వహ్నిమండలమధ్యగ। ధ్యాయే త్కశాదశయుతం శక్తిధారిణమీశ్వరమ్ ॥

మం॥ కద్రుద్రాయప్రచేతసే ... హృదే ॥ రుద్రంసాంగం ... మి ॥

శ్లో॥ గౌరీంసువర్ణ వర్ణాభాం స్వర్ణపద్మసువాసినీం । పాశాంకుశ ధరాంభూతి ధరాంచశివవల్లభామ్ ॥

మం॥ గౌరీమిమాయ ... వ్యోమన్॥ గౌరీమావాహయామి॥ అచ్యుత మావాహయామి ॥ అనంత మావాహయామి ॥ గోవింద మావాహయామి॥ పునః ఆచమ్య ... ఏవంగుణ ... ప్రీత్యర్థం॥ పురుషసూక్తవిధానేన కల్పోక్తప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే ॥ తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే ॥ శ్లో॥ కలశస్య ముఖే ... కురు ॥ కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య ॥ దేవమాత్మానంచ సంప్రోక్ష్య॥ అథప్రాణప్రతిష్ఠా ... అస్య శ్రీబృహస్పతిసహిత లక్ష్మీనారాయణ ప్రాణప్రతిష్ఠాపన మహామంత్రస్య । బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాఋషయః । ఋగ్యజుస్సామాథర్వణాని ఛందాంసి । పర బ్రహ్మప్రాణశక్తిర్దేవతా । ఆం-బీజం । హ్రీం-శక్తిః । క్రోం-కీలకం । శ్రీ బృహస్పతిసహిత లక్ష్మీనారాయణ ప్రాణప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థే జపేవిని

యోగః ॥ అం కం ఖం గం ఘం పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశా త్మనే, అంగుష్ఠాభ్యాంనమః । ఇం చం ఛం జం ఝం ఞం శబ్దస్పర్శ రూపరస గంధాత్మనే, తర్జనీభ్యాంనమః ॥ ఉం టం ఠం డం ఢం ణం త్వక్చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణాత్మనే, మధ్యమాభ్యాంనమః । ఏం తం థం దం ధం నం వాక్పాణిపాద పాయూపస్థానాత్మనే, అనామికాభ్యాం నమః ॥ ఓం పం ఫం బం భం మం మనోబుద్ధి చిత్తాఽహంకారాత్మనే, కనిష్ఠికాభ్యాంనమః ॥ అం హం సం శం క్షం వచనాదానవిసర్గానందా త్మనే, కరతలకరపృష్ఠాభ్యాంనమః । అం కం ఖం గం ఘం ఙం పృథి వ్యాపస్తేజో వాయురాకాశాత్మనే, హృదయాయనమః ॥ ఇం చం ఛం జం ఝం ఞం శబ్దస్పర్శ రూపరస గంధాత్మనే, శిరసేస్వాహా ॥ ఉం టం ఠం డం ఢం ణం త్వక్చక్షుశ్శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణాత్మనే, శిఖాయైవ షట్ ॥ ఏం తం థం దం ధం నం వాక్పాణి పాదపాయూపస్థానాత్మనే, కవచాయహుమ్ ॥ ఓం పం ఫం బం భం మం మనోబుద్ధి చిత్తాఽహం కారాత్మనే, నేత్రత్రయాయవౌషట్ ॥ అం హం సం శం క్షం వచనా దానవిసర్గానందాత్మనే, అస్త్రాయఫట్ ॥ భూర్భువస్సువరోమితిదిగ్బంధః శ్రీబృహస్పతి సహిత లక్ష్మీనారాయణ దేవతా ప్రాణ ఇహ ప్రాణాః ॥ ఓం ఆం హ్రీం క్రోం ॥ య ర ల వ శ ష స హ సోమ్ ॥ సర్వేంద్రి యాణి వాఙ్మనశ్చక్షుశ్శ్రోత్ర జిహ్వాఘ్రాణ రేతో బుద్ధ్యాదీనిసుఖం చిరం తిష్ఠంతుస్వాహా ॥ అసునీతే... స్వాయతే ॥

శ్లో॥ శిరఃశ్రోత్రంతత ఘ్రాణాసా మోష్ఠౌజిహ్వాత్ధైవచ । కంఠం కుక్షించహృదయం కటిబాహూతథాంగుళీః । ఊరూజానూచపాదాం తం తత్తన్న్యాసం వినిర్దిశేత్ ॥

స్థిరోభవ - వరదోభవ - సుముఖోభవ - సుప్రసన్నోభవ- స్థిరాసనంకురు ॥

ఇంతవరకు ఏకాదశి గురువార వ్రతోద్యాపనమునకు జరుప వలసిన క్రమము పిమ్మట వ్రాయఁబడే షోడశోపచార పూజలు ఏకా దశి గురువారము సంభవించునప్పుడు జేయవలసిన షోడశోపచారపూజ లును...సర్వదా గ్రాహ్యము)

అథ షోడశోపచార పూజలు.

ఆచమ్య ... ఏవంగుణ ... తిథౌ బృహస్పతిసహిత లక్ష్మీనారాయణముద్దిశ్య ... ప్రీత్యర్థం సంభవద్భిరుపచారైః ... కల్పోక్తప్రకారేణ షోడశోపచారపూజాం కరిష్యే ॥ తదంగ కలశపూజాం కరిష్యే॥

శ్లో॥ కలశస్యముఖేరుద్రః కంఠేవిష్ణుస్సమాశ్రితః । మూలేతత్రస్థితోబ్రహ్మా మధ్యేమాతృగణాస్మృతాః ॥ కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపావసుంధరా । ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణం । అంగైశ్చసహితాస్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః ॥

మ॥ ఆకలశేషు ధావతి ... రాపఠమ్ ॥

శ్లో॥ గంగేచయమునేకృష్ణే గోదావరి సరస్వతి । నర్మదేసింధు కావేర్యా జలేఽస్మిన్ సిన్నిధింకురు ॥

ఆయాంతు- బృహస్పతి సహిత లక్ష్మీనారాయణ పూజార్థం మమ దురితక్షయకారకాః- కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య। దేవమాత్మానంచ సంప్రోక్ష్య ॥

తతః ధ్యానమ్॥ శ్లో॥ అతసీపుష్పసంకాశం చతుర్బాహుంశుభేక్షణం లక్ష్మీనారాయణందేవం చింతయేద్గురుమవ్యయమ్ । బృహస్పతేసురాచార్య సర్వగీర్వాణసేవిత । త్వామహం పూజయిష్యామి ప్రసన్నోభవ మేగురో ॥ ధ్యానం ... మి ॥

శ్లో॥ ఆగచ్ఛజగదాధార కరుణామృతలోచన। విశ్వరూపమహాబాహో సృష్టిస్థిత్యంతకారణ । బృహస్పతేనమస్తుభ్యం సర్వలోకపరాయణ॥ మహాజటిలధర్మాత్మన్ పాపసంహారమేసదా॥ ఆవాహనం ... మి॥

శ్లో॥ నారాయణ నమస్తుభ్యం నరకార్ణవతారక । స్వర్ణసింహాసనందేవ స్వీకురుష్వమహాప్రభో । సువర్ణరజితందివ్యం నానారత్నసమన్వితం । ఆసనంకల్పితంతుభ్య గృహాణమునివల్లభ ॥ ఆసనం ... మి ॥

శ్లో॥ విశ్వాత్మనేవిభూతాయ విష్ణవేసర్వజిష్ణవే।పాద్యంగృహాణ దేవేశ సర్వదేవ నమస్కృత । గంగాజల సమానీతం సుగంధద్రవ్య సంయుతం। పాద్యంగహాణ దేవేశ సర్వదేవనమస్కృత॥ పాద్యం ... మి ।

శ్లో। అసంఖ్యగుణరత్నాయ రామానామిత తేజసే । అర్ఘ్యం

దాస్యామి తే దేవ గృహాణకమలాపతే । స్వర్ణ పాత్రేతు సంశుద్ధం గంధ పుష్పాక్షతైర్యుతం । అర్ఘ్యంగృహాణభగవన్ మయాదత్తమిదంప్రభో అర్ఘ్యం ... మి ॥

శ్లో॥ సమస్తరగదాధార శంఖచక్రగదాధర । గృహాణాచమనీయంతు పురాణపురుషోత్తమ । కర్పూరవాసితంతోయం సునన్దాకిలస్థితం దద్యామాచమనంభక్త్యాసంగృహాణబృహస్పతే॥ఆచమనం ... మి

శ్లో॥ ఇందీవరదళశ్యామ ఇందిరానందదాయక। స్నానంస్వీకురుదేవేశ పంచామృతవిధానతః । మధ్వాజ్య దధిసంయుక్త శర్కరాక్షీర సంయుతం ॥ మధుపర్కం ప్రదాస్యామి స్వీకురుష్వ మహామతే ॥ పంచామృతస్నానం ... మి ॥

శ్లో॥ సకృత్స్మరణ మాత్రేణ సర్వతీర్థ ఫలప్రద । సమస్తతీర్థ రూపాయ గోవిందాయ నమోనమః ॥

శ్లో॥ సుగంధపుష్పసంయుక్తం పవిత్రం విమలంజం। స్నానార్థం యత్నతోఽనీతం స్వీకురుష్వమహామతే॥ స్నానం ... మి॥

శ్లో॥ వాసుదేవాయ శాంతాయ పీతాంబరధరాయచ। వస్త్రం దదామిలోకేశ పురాణపురుషోత్తమ॥ కౌశేయంపరమందివ్యం పవిత్రం మృదులంశుభం। వస్త్రంసూక్ష్మం గృహాణత్వం సర్వదేవ నమస్కృత॥ వస్త్రం ... మి॥

శ్లో॥ సువర్ణతంతుసంయుక్తం ముక్తాఫలసమన్వితం । ఉపవీతం మయాదత్తం సంగృహాణసురేశ్వర॥నానారత్నస్వర్ణయుతం । త్రివృత్తం బ్రహ్మసూత్రకం। ఉపవీతం మయాదత్తం సూరాచార్య నమోస్తుతే॥ యజ్ఞోపవీతం ... మి॥

శ్లో॥ భూషణాని విచిత్రాణి హేమరత్న మయానిచ। గృహాణ భువనాధార భుక్తిముక్తిఫలప్రద॥ బృహస్పతే సురాచార్య విచిత్రాభరణానిచ। మయార్పితానిత్వంప్రీత్యై గృహాణ సురపూజిత॥ ఆభరణాని సమర్పయామి॥

శ్లో॥ శ్రీగంధాగరుకర్పూర కస్తూరీకుంకుమాన్వితం। విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్॥ గోరోచనం సమాయుక్తం

కస్తూరీ కుంకుమాన్వితం । సాగరం చందనంచైవ సంగృహాణ బృహస్పతే ॥ శ్రీగంధం...మి ॥

శ్లో॥ శాలేయాం చంద్రవర్ణాభాం హరిద్రా మిశ్రితా స్తథా। అక్షతాం తవదాస్యేహం గృహాణ సురపూజిత ॥ సుగంధ తండులాంచ్ఛుభ్రాం శంఖచక్రసమప్రభాన్ । అక్షతా స్తవదాస్యేహం గృహాణ సురవందిత ॥ అక్షతాన్...మి॥

శ్లో॥ సుగంధీనిసుపుష్పాణి కేతకీచంపకానిచ । మయాహృతాని పూజార్థం పుష్పాణి ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥ జాజిపున్నాగ కుముద కుసుమోత్పలకేతకైః। నానావిధైశ్చ పుష్పైశ్చపూజయామి బృహస్పతే ॥ బృహస్పతిసహిత...నమః ॥ పుష్పాణి సమర్పయామి ॥

అ థాం గ పూ జా.

ఓం లక్ష్మీనారాయణాభ్యాంనమః– పాదౌపూజయామి॥ కమలనాభాయనమః– గుల్ఫౌపూజయామి ॥ వాసుదేవాయనమః– జంఘే పూజయామి॥ సనాతనాయనమః– జానునీపూజయామి॥ హరయేనమః– ఊరూ పూజయామి॥ కందర్పకోటిలావణ్యాయనమః– గుహ్యం పూజయామి ॥ పీతవాససేనమః– కటిం పూజయామి ॥ లక్ష్మీపతయేనమః– నాభింపూజయామి॥ కుక్షిస్థాఖిలభువనాయనమః– ఉదరంపూజయామి॥ శ్రీవత్సవక్షసేనమః– వక్షస్థలంపూజయామి॥ వనమాలినేనమః– కంఠం పూజయామి॥ చతుర్భుజాయనమః– బాహూన్ పూజయామి॥ విశ్వతోముఖాయనమః– వక్త్రంపూజయామి ॥ విశ్వతశ్చక్షుషేనమః– నేత్రౌ పూజయామి ॥ మణికుండలాయనమః– కర్ణౌ పూజయామి ॥ మాధవాయనమః– లలాటంపూజయామి॥ సహస్రశీర్షాయనమః– శిరఃపూజయామి॥ సచ్చిదానందవిగ్రహాయనమః– సర్వాణ్యంగాని పూజయామి॥ బృహస్పతయేనమః– పాదౌ పూజయామి ॥ సురాచార్యాయనమః– గుల్ఫౌ॥ గీష్పతయేనమః– జంఘే॥ ధిషణాయనమః– జానునీ ॥ గురవేనమః– ఊరూ॥ సర్వగీర్వాణసేవితాయనమః– గుహ్యం॥ జీవాయనమః– నాభిం॥ సర్వజ్ఞాయనమః– హృదయం॥ ఆంగీరసేనమః– కంఠం॥ వాచస్పతయేనమః– వక్త్రం॥ జ్ఞానచక్షుషేనమః– నేత్రౌ॥ కనకభూషణాయ

నమః- కర్ణౌ॥ కాంతయూర్తయేనమః- ముఖం॥ దండకమండలధారణే నమః- బాహూన్॥ జటాధారిణేనమః- శిరః॥ సర్వజ్ఞాయనమః- సర్వాణ్యంగాని...మి॥ ఓం కేశవాయనమః...శ్రీకృష్ణాయనమః ॥

అథాష్టోత్తర శతనామపూజా,

ఓం విష్ణవేనమః
లక్ష్మీపతయేనమః
కృష్ణాయనమః
వైకుంఠాయనమః
గరుడధ్వజాయనమః
పరబ్రహ్మణేనమః
జగన్నాథాయనమః
వాసుదేవాయనమః
త్రివిక్రమాయనమః
దైత్యాంతకాయనమః (౧౦)
మధురిపవేనమః
తార్క్ష్యవాహనాయనమః
సనాతనాయనమః
నారాయణాయనమః
పద్మనాభాయనమః
హృషీకేశాయనమః
కైటభాసురమర్దనాయనమః
శ్రీధరాయనమః
కామజనకాయనమః
శేషశాయినేనమః (౨౦)
చతుర్భుజాయనమః
పాంచజన్యధరాయనమః
శ్రీమతేనమః
ఓం సుధాప్రదాయనమః
మాధవాయనమః
పుండరీకాక్షాయనమః
స్థితికర్త్రేనమః
పరాత్పరాయనమః
వనమాలినేనమః
యజ్ఞరూపాయనమః (౩౦)
చక్రపాణయేనమః
గదాధరాయనమ.
ఉపేంద్రాయనమః
కేశవాయనమః
హంసాయనమః
సముద్రమథనాయనమః
హరయేనమః
గోవిందాయనమః
బ్రహ్మజనకాయనమః
అచ్యుతాయనమః (౪౦)
అనంతాయనమః
ముకుందాయనమః
దధివాహనాయనమః
ధన్వంతరయేనమః
శ్రీనివాసాయనమః
ప్రద్యుమ్నాయనమః

ఓం శార్ఙ్గపాణయేనమః
జనార్దనాయనమః
పీతాంబరధరాయనమః
దేవాయనమః (౫౦)
సూర్యచంద్రవిలోచనాయ
మత్స్యరూపాయనమః
కూర్మతనవేనమః
క్రోడరూపాయనమః
నృకేసరిణేనమః
వామనాయనమః
భార్గవాయనమః
రామాయనమః
హలినేనమః
కల్కినేనమః (౬౦)
హయాననాయనమః
విశ్వంభరాయనమః
శింశుమారాయనమః
శ్రీకరాయనమః
కపిలాయనమః
ధ్రువాయనమః
దత్తాత్రేయాయనమః
నీళాకాంతాయనమః
ధరాకాంతాయనమః
వేదాత్మనేనమః (౭౦)
బాదరాయణాయనమః య
భాగీరథీజన్మభూమిపాదపద్మా
సత్ప్రాంప్రభవేనమః
స్వభువేనమః

ఓం పురుషోత్తమాయనమః
శ్రీవత్సకౌస్తుభధరాయనమః
మురారాతయేనమః
అధోక్షజాయనమః
ఋషభాయనమః
మోహినీరూపధరాయ (౮౦)
సంకర్షణాయనమః
పృథవేనమః
క్షీరాబ్ధిశాయినేనమః
భూతాత్మనేనమః
అనిరుద్ధాయనమః
భక్తవత్సలాయనమః
పరాయనమః
గజేంద్రవరదాయనమః
త్రిధామ్నేనమః
భూతభావనాయనమః (౯౦)
శ్వేతద్వీపసువాస్తవ్యాయ
సూర్యమండలమధ్యగాయ
సనకాదిమునిధ్యేయాయ
భగవతేనమః
శంకరప్రియాయనమః
బుద్ధావతారాయనమః
శాంతాత్మనేనమః
లీలామానుషవిగ్రహాయనమః
దామోదరాయనమః
విరాడ్రూపాయనమః (౧౦౦)
భూతభవ్యభవత్ప్రభవేనమః
ఆదిదేవాయనమః

ఓం ఘనశ్యామాయనమః
జగత్కారణాయనమః
అవ్యయాయనమః
ఓం దేవదేవాయనమః
ప్రహ్లాదపరిపాలకాయనమః
(౧౦౮)

అథ బృహస్పత్యష్టోత్తరశత నామావళిః.

ఓం గురవేనమః
గుణాకరాయనమః
గోప్త్రేనమః
గోచరాయనమః
గోపతిప్రియాయనమః
గుణినేనమః
గుణవతాంశ్రేష్ఠాయనమః
గురూణాంగురవేనమః
అవ్యయాయనమః
జైత్రేనమః
జయంతాయనమః
జయదాయనమః
జీవాయనమః
అనంతాయనమః
జయావహాయనమః
ఆంగీరసాయనమః
అధ్వరాసక్తాయ
సురారాధ్యాయనమః
సురకార్యహితంకరాయనమః
గీర్వాణపోషకాయనమః
ధన్యాయనమః
గీష్పతయేనమః
ఓం వివిక్తాయనమః
అధ్వరకృతేనమః
పరాయనమః
వాచస్పతయేనమః
వశినేనమః
వశ్యాయనమః
వరిష్ఠాయనమః
వాగ్విచక్షణాయనమః
చిత్తశుద్ధికరాయనమః
శ్రీమతేనమః
చైత్రాయనమః
చిత్రశిఖండిజాయనమః
బృహద్రథాయనమః
బృహద్భానవేనమః
బృహస్పతయేనమః
అభీష్టదాయనమః
సురాచార్యాయ
సమానాధికనిర్ముక్తాయనమః
సర్వలోకవశంకరాయనమః
సురాసురగంధర్వవందితాయ
సత్యభాషణాయనమః
శ్రీమద్గురవేనమః

ఓం గిరీశాయనమః
అనఘాయనమః
ధీవరాయనమః
ధిషణాయనమః
దివ్యభూషణాయనమః
ధనుర్ధరాయనమః
దైత్యహంత్రేనమః
దయాసారాయనమః
దయాకరాయనమః
దారిద్ర్యనాశనాయనమః
ధన్యాయనమః
దక్షిణాయనమః
సంభవాయనమః
ధనుర్మీనాధిపాయనమః
దేవాయనమః
ధనుర్బాణధరాయనమః
హరయేనమః
సర్వాగమ్యాయనమః
సర్వజ్ఞాయనమః
సర్వవేదాంతవిద్వరాయనమః
బ్రహ్మపుత్రాయనమః
బ్రాహ్మణేశాయనమః
బ్రహ్మవిద్యావిశారదాయనమః
సర్వపూజితాయనమః
అక్రోధనాయనమః
మునిశ్రేష్ఠాయనమః
నీతికర్త్రేనమః
జగత్పిత్రేనమః

ఓం సురేంద్రవంద్యాయనమః
దేవాచార్యాయనమః
అనంతసామర్థ్యాయనమః
వేదసిద్ధాంతపారగాయనమః
సదానందాయనమః
పీడాహరాయనమః
వాచస్పతయేనమః
పీతవాససేనమః
అద్వితీయరూపాయనమః
లంబకూర్చాయనమః
ప్రహృష్టనేత్రాయనమః
విప్రాణాంపతయేనమః
భార్గవశిష్యాయనమః
విపన్నహితకారకాయనమః
బృహస్పతయేనమః
సురాచార్యాయనమః
దయావతేనమః
శుభలక్షణాయనమః
లోకత్రయగురవేనమః
సర్వతోవిభవేనమః
సర్వేశాయనమః
సర్వదాతుష్టాయనమః
సర్వగాయనమః
బృహస్పతయేనమః
కాన్యప్రియగాయనమః
అభీష్టఫలదాయనమః
విశ్వాత్మనేనమః
విశ్వకర్త్రేనమః

ఓం సురసైన్యాయనమః
విపన్న త్రాణ హేతవేనమః
విశ్వయోనయేనమః
అయోనిజాయనమః
భూర్భువాయనమః
ధనధాత్రేనమః
భర్త్రేనమః
జీవాయ
మహాబలాయనమః

ఓం శ్రీమతేనమః
శుభగ్రహాయనమః
దేవాయనమః
సురపూజితాయనమః
ప్రజాపతయేనమః
విష్ణవేనమః
సురేంద్రవంద్యాయనమః
బృహస్పతయేనమః

ఇతి బృహస్పతి అష్టోత్తర శతనామపూజాం సమర్పయామి ॥ అథ విష్ణుసహస్రపూజాం కరిష్యే॥ ఇతి సంకల్ప్య ॥ విష్ణుసహస్రనామ పూజాం లక్ష్మీసహస్రనామపూజాంచ కుర్యాత్ ॥

శ్లో॥ దశాంగంగుగ్గులోపేతం సుగంధంచమనోహరం । ధూపం గృహాణ దేవేశ సర్వదేవ నమస్కృత ॥ శ్లో॥ వనస్పత్యుద్భవై ర్దివ్యై ర్నానాగంధైస్సుసంయుతం । ఆఘ్రేయ సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥ ధూప...మి ॥ ఘృతవర్తిసమాయుక్తం వహ్నినా యోజితంప్రియం । గృహాణదీపకంచైవ పురాణపురుషోత్తమ ॥ అజ్ఞాన నాశనం దేవ జ్ఞానసిద్ధి ప్రదోభవ । సకర్పూరాజ్య దీపంచ సంగృహాణ బృహస్పతే ॥ దీపం...మి॥ ధూపదీపానంతరంశుద్ధాచమనీయం...మి॥ శ్లో॥ చతుర్విధాన్నభక్ష్యాంశ్చ నానావిధ ఫలానిచ । గృహాణ సర్వ లోకేశ సర్వకామఫలప్రద ॥ క్షీరాన్నం ఘృతసంయుక్తం మధుశర్కర సంయుతం । నానాఫలసమాయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతామ్॥ మహానైవేద్యం...మి॥ తాంబూలంచసకర్పూరం నాగవల్లీదళాన్వితం పూగీఫలసమాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం । పూగీఫలస్స కర్పూరై ర్నాగవల్లీదళైర్యుతం । ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం తాంబూలం స్వీకురుప్రభో॥ తాంబూలం సమర్పయామి ॥ తాంబూల చర్వణానంతరం శుద్ధాచమనీయం...మి॥ నీరాజనం సుమాంగళ్యం దివ్యతేజస్సమన్వితం। ఇదంగృహాణ దేవేశ మంగళంకురుసర్వదా॥బహు

వర్తిసమాయుక్తం వహ్నినాయోజితంప్రియం। నీరాజనంప్రదాస్యామి గృహాణసురసేవిత॥ నీరాజనం ... మి॥ కేతకీమల్లికాజాజి సూనానిసంభృతం పుష్పాంజలిం ప్రదాస్యామి స్వీకురుష్వనమోస్తుతే । మల్లికాజాజికుసుమైశ్చంపకైస్తులసీదళైః। పుష్పాంజలింప్రదాస్యామి గృహాణసురపూజిత॥ మంత్రపుష్పం ... మి॥ ప్రదక్షిణంకరిష్యామి సర్వదేవనమస్కృత । ప్రసాదంకురుమే దేవ సర్వపాపహరోభవః । నానాపాపాః సమస్తుభ్యం నరకార్ణవతారక। త్రాహిమాంకృపయా దేవ శరణాగతవత్సల। ప్రదక్షిణనమస్కారాన్ సమర్పయామి ॥ మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం జనార్దన । యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణంతదస్తుతే। మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం బృహస్పతే । యత్పూజితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

అనయాధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజయా భగవాన్ సర్వాత్మకః బృహస్పతి సహిత లక్ష్మీనారాయణ స్సుప్రీతో వరదో భూత్వా... ఆచరిత వ్రతకల్పోక్త... రస్తు ॥

అథార్ఘ్యప్రదానాని.

ఆచమ్య ॥ ప్రీత్యర్థం ఏకాదశీ గురువార వ్రతయుక్తార్ఘ్య ప్రదానాని కరిష్యే ॥

శ్లో॥ విశ్వాత్మనేవిభూతాయ విష్ణవేసర్వజిష్ణవే। గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం నారాయణనమోస్తుతే ॥ శ్రీలక్ష్మీనా... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥ శ్లో॥ నమఃకారణ మత్స్యాయ మనుదైత్య హారాయచ । మయాదత్త మిదం దేవ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే ॥ మత్స్యరూపశ్రీలక్ష్మీనా... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥ నమః కమఠరూపాయ జగద్భారధరాయచ । గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం కూర్మరూప నమోస్తుతే ॥ కూర్మరూప శ్రీ లక్ష్మీనా... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥ భూమ్యుద్ధారవిహారాయ నమస్సూకరమూర్తయే। నమఆదివరాహాయ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే॥ వరాహరూప శ్రీలక్ష్మీనా... నమః ఇదమర్ఘ్యం... మి॥ నమస్తేద్భుతరూపాయ నార

సింహాయ తేనమః । ప్రహ్లాదవరదాయార్ఘ్యం లక్ష్మ్యాసహాన్య కేసరిణ్
నారసింహరూప శ్రీలక్ష్మీనా ... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి॥
వామనాయనమస్తుభ్యం క్రాంతత్రిభువనాయచ।గృహాణార్ఘ్యంమయా
దత్తం వామనత్వం నమోస్తుతే ॥ వామనరూప శ్రీలక్ష్మీనా ... నమః ॥
ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥ నమోభృగూణాంపతయే దృప్తరాజనన
చ్ఛిదే । పరశురామాతె దేవ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే ॥ పరశురామ
రూప శ్రీలక్ష్మీనా ... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥ నమస్తే
రఘువీరాయ రావణాంతకరాయచ । గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం
రామచంద్రనమోస్తుతే। శ్రీరామరూప లక్ష్మీనా ... నమః॥ ఇదమర్ఘ్యం
సమర్పయామి॥నమస్తేవాసుదేవాయ యదూనాంపతయేనమః।అర్ఘ్యం
గృహాణభగవన్మయాదత్తం జనార్దన ॥ బలరామరూప శ్రీలక్ష్మీనా
... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ నమఃశుద్ధాయబుద్ధాయ దైత్యదానవమోహినే। దైత్యేశ
వ్రతభంగాయ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే॥ బుద్ధరూప శ్రీలక్ష్మీనా ...
నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ దుష్కులక్షత్రహంత్రే తే నమస్తేకల్కిరూపిణే । తురంగ
మాధిరూఢాయ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే ॥ కల్కిరూప శ్రీలక్ష్మీనా
... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ బృహస్పతేసురాచార్య సర్వగీర్వాణ సేవిత । గృహాణా
ర్ఘ్యం మయాదత్తం వ్రతోక్తఫలదోభవ ॥ బృహస్పతిసహిత లక్ష్మీనా
... నమః ॥ ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥

అనేనార్ఘ్య ప్రదానేన భగవాన్ సర్వాత్మకః ॥ ఏతత్ఫలం
బృహస్పతి సహిత లక్ష్మీనారాయణ దేవతార్పణమస్తు ॥

శ్లో॥ త్రివిక్రమాయ దేవాయ వాసుదేవాయవిష్ణవే। సర్వవ్రత
ఫలాధ్యక్ష వ్రతోక్తఫలదోభవ ॥

ఇతి పూజావిధానం సంపూర్ణమ్.

వ్రతకథారంభః.

శ్లో॥ అగజాననపద్మార్కం గజాననమహర్నిశం। అనేకదంతం భక్తానా మేకదంతముపాస్మహే॥ వ్యాసంవసిష్ఠనప్తారం శక్తేఃపౌత్రమకల్మషం। పరాశరాత్మజంవందే శుకతాతంతపోనిధిమ్॥

యుధిష్ఠిరః॥ శ్లో॥ రజస్వల యదానారీ సర్వంసంస్పృశతే యది। తద్దోషశమనార్థాయ వ్రతంబ్రూహిజనార్దన॥

తా॥ ఓ కృష్ణా! రజస్వలయైన స్త్రీ తాను తెలియక సమస్తమును ముట్టుకొనినచో ఆదోషము పోగొట్టు వ్రతమును చెప్పవలెనని ధర్మరాజు కృష్ణునడిగెను.

శ్రీకృష్ణః॥ శ్లో॥ త్వయాపృష్టం మహాభాగ శృణుష్వ కథయామి తే॥ పురాకృతయుగేరాజ న్నయోధ్యాఖ్యామహాపురీ॥

తా॥ మహానుభావుడవయిన ఓ ధర్మరాజా! నీచే నడుగబడు వ్రతమును చెప్పుచున్నాను వినుము. పూర్వము కృతయుగమందు అయోధ్యయను నొక గొప్ప పట్టణము గలదు.

శ్లో॥ తస్యాంసమ్యగ్వసన్విప్రో వేదవేదాంగపారగః। సుమంతో నామవిప్రేంద్రః శ్రీమాన్ధర్మపరాయణః॥

తా॥ ఆ పట్టణమందు వేదములను, వేదాంగములను తెలిసిన ధర్మాసక్తిగల సుమంతుడను నొక బ్రాహ్మణుడుగలడు.

శ్లో॥ కృషిమార్గేణధనవా న్వాణిజ్యేనాపిసర్వదా। అన్నదానరతోనిత్యం బంధుపోషణతత్పరః॥

తా॥ వ్యవసాయవర్తకములచే నా బ్రాహ్మణుడు ధనార్జనను చేసినవాడై యుండి దానమందు, బంధుసంరక్షణయందు నిత్యమున్న శ్రద్ధగలిగియుండెను.

శ్లో॥ స్వకర్మనిరతోనిత్యం దేవబ్రాహ్మణపూజకః। తస్యభార్యాచ సుమతీ నామ్నాచైవపతివ్రతా॥

తా॥ అతడు కృషివర్తకములచే ధనవంతుడయినను నిత్యము తన కర్మయందాసక్తికలవాడై దేవతాబ్రాహ్మణుల పూజించువాడై యుండెను. అతనికి పతివ్రతయైన సుమతి యను నొక భార్యగలదు.

శ్లో॥ తస్యాఃకాలేనసంజాతః పుత్రశ్శుభగుణాన్వితః। జయంత ఇతివిఖ్యాతః కృతంచౌలాదికర్మచ॥

తా॥ ఆ భార్యకు కొంతకాలమునకు మంచి గుణములు గల జయంతుఁడను పుత్రుఁడు కలిగెను. వానికి చౌలాది కర్మ సంస్కారములు గూడ చేయఁబడెను.

శ్లో॥ తతశ్చంద్రముఖీకన్యాం వివాహం తస్య చాకరోత్ । ఏతస్మిన్నేవకాలేతు సుమతీవిభవైర్యుతా ॥

తా॥ తర్వాత చంద్రముఖియను నొక కన్య నతనికి వివాహము చేసెను. ఆకాలమందా సుమతియను బ్రాహ్మణుని భార్య మిక్కిలి సంపత్తుకలదగుచు నుండెను.

శ్లో॥ రజస్వలయుతా సాధ్వీ పతిప్రియసుభాషిణీ। వయోనుచిత కాలేన పతిసంసర్గమాచరేత్ ॥

తా॥ ఆ పతివ్రత రజస్వలయైనదగుచు [illegible] మును జెప్పినదయి మనస్సు కలిగినదగుచు [illegible] పతితో కలసి సంభోగించెను.

శ్లో॥ అజ్ఞానతో జ్ఞానతో వా సర్వం భాండాదిచాస్పృశత్ । స్థిత్వా చ స్వా చతుర్థేహ్ని స్నానాదినియమం చరేత్ ॥

తా॥ పిమ్మట తెలిసియో తెలియకనో ఆ స్త్రీ గృహములోని భాండములను ముట్టుకొనెను. పిమ్మట నాలుగవనాఁడు చేయఁదగిన స్నానాది కృత్యములు చేసెను.

శ్లో॥ నిర్యాణకాలే సంప్రాప్తే మృతా సా స్వగృహే [illegible] । సుమంతోపి తతః కాలే మృతః కాలవశాద్గృహే॥

తా॥ పిమ్మట యా స్త్రీ మరణకాలము సమీపింపఁగా స్వగృహమునందే మృతినొందెను. తర్వాత కొంతకాలమునకు కాలవశముచేత సుమంతుఁడను [illegible] మరణించెను.

శ్లో॥ సుమతీ ఋతుసంసర్గ దోషేణ శుచియోనిజా । శునిత్వం ప్రాప్య తద్గేహే జయంతస్య మహాత్మనః। సాత్రోచ్ఛిష్టం భక్షయిత్వా శునీ తత్రనివాసినీ ॥

తా॥ ఆ సుమతియనునది ఋతుసంసర్గము చేయుటచే కుక్కజాతి యందు జన్మ కలదై యా కుమారునిగృహమందే జయంతుఁడను నా కుమారుని యుచ్ఛిష్టమును దినుచుండెను.

శ్లో॥ పితా సుమంతోపితథా తస్యాసంసర్గదోషతః । ప్రాప్యానడ్వాహరూపంచ పుత్రగేహే నివాసకృత్ ॥

తా॥ ఆజయంతుని తండ్రియగు సుమంతుఁడును ఋతుసంసర్గ దోషమువలన యొద్దుజన్మగలవాఁడై పుత్రునిగృహమునందే యుండెను.

శ్లో॥ జయంతోపి సధర్మాత్మా హ్యన్నదానరతోభవత్ । మృత్యౌ జ్ఞాత్వాతుపితరౌ ఋతుసంసర్గదోషతః ॥

తా॥ తల్లిదండ్రులను ఋతుసంసర్గ దోషమువలన ... సిరుని జయంతుఁడు ధర్మపరుఁడై అన్నదానము చేయుచుండెను.

శ్లో॥ శునీవృషత్వంప్రాప్యాపి సఖ్యౌ ... । పుత్రగేహేస్థితౌతౌతు పితరౌచాభకౌనృప ॥

తా॥ తల్లిదండ్రులయిన వారిద్దఱు ... పూర్వజన్మ వృత్తాంతము తెలిసినవారై భూలోకమందు పుత్రుని యింటియందే యుండిరి.

శ్లో॥ ఏతస్మిన్నంతరే పుత్రః పితుః ప్రత్యాబ్దికే ... ద్రవ్యముపాద్యయత్నేన భార్యాదృష్ట్వాభ్యవాచత॥

తా॥ ఇట్లుండఁగా కుమారుఁడు తండ్రిగారి ప్రత్యాబ్దికమునకై ద్రవ్యముసంపాదించి భార్యతో నిట్లు నుడివెను.

శ్లో॥ అద్యప్రత్యాబ్దికదినం పితుర్మే గుణశాలిని । పాకం కురు మహాశీఘ్రం విప్రాణాంచ యథారుచి॥

తా॥ ఓ ప్రియురాలా! ఈదినము మాతండ్రిగారి తిథి. నీవు ... శుద్ధముగా భోక్తల కిష్టమయిన పదార్థములను శీఘ్రముగా వంటచేయుము.

శ్లో॥ తథేతిచ తథాసాధ్వీ పాకంకృత్వా బహువిధం । జయంతోపి సధర్మాత్మా శ్రాద్ధంకృత్వావిధానతః॥

తా॥ అప్పుడాపతివ్రతయగు అతని భార్య అట్లాగుననేయని నానావిధములగు పాకములు సిద్ధముచేసి పెనిమిటితోఁ జెప్పెను. ధర్మాత్ముఁడయిన జయంతుఁడున్ను పాకములయిన విధి యథావిధిగా శ్రాద్ధమాచరించెను.

శ్లో॥ తతోబ్రవీద్ద్విజః పత్నీం పాత్రాణాం చలసంప్రతి । విప్రభుక్తేషుపాత్రేషు చోచ్ఛిష్టంతుశునాదికైః॥ భక్షితంచేద్వృథాశ్రాద్ధం భవతీహానసంశయః॥ తస్మాత్వంరక్షణంకృత్వా స్థాపనాద్యభావిప్రకిమో

తా॥ పిదప జయంతుఁడను నా విప్రుఁడు విస్తరిస్ను తీయుమని భార్యతో చెప్పి బ్రాహ్మణోచ్ఛిష్టమును కుక్కలు తినినచో శ్రాద్ధము వ్యర్థమగును గాన భూమి యందు త్రవ్వి పూడ్చిపెట్టుమని చెప్పెను.

శ్లో॥ ఇతిశ్రుత్వా తస్యవాక్యం ఖనిత్వా భువినిక్షిపేత్ । తద్దినే క్షుధయాత్యంతం బాధితాశునియోనిజా। ఉచ్ఛిష్టమపినప్రాప్య పూర్వ జన్మస్మరణస్థితా॥

తా॥ ఇట్లు చెప్పిన పెనిమిటివాక్యమును విని విస్తరిస్ను గోతినుంచి పూడ్చెను. ఆ రోజున కుక్కజన్మగల వానితల్లి మిక్కిలి యాకలిగలదై యుచ్ఛిష్టము నను లభించక తన పూర్వజన్మను స్మరింపుచు నుండెను.

శ్లో॥ కథావృషోపి దుఃఖార్తో గృహం ప్రతి సమాగతః । శునీ దృష్ట్వాతుదుఃఖేన పతింప్రతిహ్యువాచహ॥

తా॥ ఆప్రకారమే యెద్దు రూపముగల తండ్రియు నాకలిచే దుఃఖముగలిగి యిల్లుచేరెను. కుక్కజన్మగల యతనిభార్య వృషభరూపముగలిగి దుఃఖించుచున్న పెనిమిటినిజూచి వానిఁగూర్చి యొక వాక్యమును బలికెను.

శ్లో॥ ఉచ్ఛిష్టమపినప్రాప్తం క్షుత్తుమాంపరిపీడితే। ఇతిశ్రుత్వా వృషోవాచ స్వదుఃఖమఖిలంతథా॥

తా॥ నా కాకలిపీడ బాధింపుచున్నది. ఉచ్ఛిష్టమున్ను పొందబడలేదు అని పలికెను. దానిని వృషభము విని తనదుఃఖమునుగూడా ప్రకటించెను.

శ్లో॥ తృణం జలంవా నప్రాప్తం ప్రాప్తంవై తాడనాదికం । నదత్తంకించిదప్యేవం పురావిప్రకరేమహాత్॥

తా॥ నాకు గడ్డి నీళ్ళు లభించలేదు. అవి పొందకపోగా దెబ్బలుమాత్రము విశేషముగా లభించినవి. పూర్వజన్మమునందు బ్రాహ్మణునికేమియును నివ్వబడలేదు. ఆ దోషముచే నిట్లనుభవించుచుంటిని.

శ్లో॥ తద్దోషముభయోః ప్రాప్తం కష్టమత్యంతదుఃఖదం। ద్వయో స్సంభాషణంశ్రుత్వా జయంతో విస్మయంగతః॥

తా॥ నీవుచేసినదోషము యిద్దరకు లభించినది యని యిరువురు సంభాషించు మాటలఁగా కుమారుఁడయిన జయంతుఁడు విని ఆశ్చర్యమును బొందెను.

శ్లో॥ [illegible] యాం। [illegible] రణ్యాంతసంగత్వా [illegible]॥

తా॥ [illegible] వెంటనే [illegible] చేసను.

శ్లో॥ [illegible] ఋషికా। స్పృష్ట్వా ప్రణమ్య సాష్టాంగ [illegible]॥

తా॥ [illegible] తపస్సు [illegible] పలికను.

శ్లో॥ [illegible] త్తాంత మఖిలం [illegible] తదా। [illegible] । జ్ఞానదృష్ట్యా విచార్యాథ చాబ్రవీత్స్వజనందనమ్॥

తా॥ అప్పుడతఁడా తల్లిదండ్రుల వృత్తాంతమును [illegible] చేసెను. [illegible] నొక వృద్ధ [illegible] జ్ఞానదృష్టిచే [illegible] యిట్లనెను.

శ్లో॥ [illegible] ఋతుమతీ [illegible] చ। గృహభాండాదికంసర్వం స్పృష్ట్వాచ పతిమప్యహో। తేనదోషేణ తేమాతా శ్వానయోనిముపాగమత్॥

తా॥ నీ తల్లి బహిష్టు [illegible] గృహమునందుండు కుండలు మొదలగు వస్తువులను ముట్టి [illegible] సంభోగించెను. ఆదోషముచేత నీతల్లి కుక్క జన్మమును బొందినది.

శ్లో॥ తయాసంసర్గదోషేణ వృషభ స్తేపితాభవత్। తయోర్దోష నివృత్త్యర్థం ప్రాయశ్చిత్తం వదామ్యహమ్॥

తా॥ ఆట్టిదోషముగల స్త్రీని పొందుటవల్ల నీతండ్రియు వృషభజన్మము కలవాఁడాయెను. వారిద్దరికిని దోషము నశించుటకై నేను ప్రాయశ్చిత్తమును జెప్పెద వినుము.

శ్లో॥ యస్మిన్మాసే శుక్లపక్షే [illegible] దశ్యాం హార్థినే। గురు

వారయుతే తస్మి న్వ్రతంకార్యం ద్విజోత్తమ॥

తా॥ ఏమాసమందు శుక్లపక్షమున ఏకాదశీగురువారము సంభవించునో ఆ దినమందు గురువారైకాదశీ యను వ్రతమును జేయునది.

శ్లో॥ లక్ష్మీనారాయణం దేవం దేవాచార్యం గురుం ముదా। గృహే బృందావనే చైవ నదీతీరేపి వా యజేత్॥

తా॥ ఆవ్రతదేవత యగునట్టి, లక్ష్మీసహితుండగు నారాయణమూర్తినిన్ని, దేవాచార్యుండయిన బృహస్పతినిన్ని సంతోషముతో నింటియందుగాని, తులసీవన సమీపమందుగాని, నదీ తీరమందుగాని పూజించవలయును.

శ్లో॥ రంగవల్లీం ప్రకుర్వీత నానాలంకార శోభితాం। వేదికాం తత్రకుర్వీత గోమయేనోపలేపయేత్॥

తా॥ ఆ నదీతీరాది స్థలములయందు అనేకాలంకారములు గల వేదికను నిర్మించి గోమయముచే నలికి ముగ్గులు పెట్టవలయును.

శ్లో॥ పంచవర్ణక పిష్టేన పద్మాని విలిఖేద్వ్రతీ। రుద్రసంఖ్యాక ప్రకుర్వీత దీపంప్రజ్వాల్య యత్నతః॥

తా॥ ఐదురంగులుగల పిండిచే పదునొకండు పద్మముల నుంచి యొకదీపము నుంచి పూజించవలయును.

శ్లో॥ ఆదౌ గణపతేః పూజాం పశ్చాద్దేవం రమాపతిం। బృహస్పతిం సురాచార్యం పూజయేదతియత్నతః॥

తా॥ ప్రారంభమున విఘ్నేశ్వరపూజను, తర్వాత లక్ష్మీనారాయణ దేవునిన్ని పిదప దేవాచార్యుడయిన బృహస్పతినిన్ని ప్రయత్నముచే పూజించవలయును.

శ్లో॥ కల్పోక్తవిధినా దేవ పూజాంకృత్వా వ్రతీముదా। అర్ఘ్యాణి చైవదాతవ్య మక్షతై రుద్రసంఖ్యయా॥

తా॥ వ్రతము చేయువారు కల్పమందు చెప్పినరీతిగా సంతోషముతో వ్రతము నాచరించి అక్షతలతో పదునొకం డర్ఘ్యములనియ్యవలయును.

శ్లో॥ కథాంశ్రుత్వా ద్విజాన్సంపూజ్య భోక్తవ్యం స్వస్థమానసైః। ఏవంవిధంచకర్తవ్య మేకాదశ్యాంశుభేదినే॥

తా॥ పిదప కథనువిని బ్రాహ్మణులకు భోజనమిడి తానుభుజించవలయును.

ఏకాదశియును శుభదినమందీరీతిగ చేయవలయును.

శ్లో॥ ఏకాదశేహ్ని సంపూజ్య కల్పోక్తవిధినాతతః। గోధూమైస్తండులైర్వాపి కుడవంరుద్రసంఖ్యయా। తదర్ధార్ధేనవా పిష్టం గుడ మిశ్రంచ కారయేత్॥

తా॥ ఈ ప్రకారము కల్పోక్తవిధిచే నేకాదశి గోజాను పూజించి పిదప కుంచెడు గోధుమలచే నయినను బియ్యముచే నయినను వానిలో సగముచేతనయిన బెల్లముతో కలిపి పదునొకండు బూరెలను చేయించవలయును.

శ్లో॥ గుడపూరణసంయుక్తాన్భక్ష్యాన్కృత్వాఘృతేనచ। అర్ధం నివేద్యహరయే హ్యర్ధంవై రుద్రసంఖ్యయా। విప్రాయ వేదవిదుషే దాతవ్యం వ్రతసిద్ధయే॥

తా॥ అట్లు బెల్లపు పూర్ణముచే భక్ష్యముచేసి సగముభాగము విష్ణువునకు నివేదనచేసి మిగిలిన సగము పదునొకండుగా పళ్ళెమునందుంచి బ్రాహ్మణునకు వాయన మివ్వవలయును.

శ్లో॥ చణకాందధికుంభంచ తాంబూలంచసదక్షిణం। దాతవ్యం భక్తియుక్తేన గురవే వ్రతసిద్ధయే॥

తా॥ శనగలును, పెరుగుకడవనున్నూ, తాంబూల దక్షిణలను భక్తిగల చిత్తముతో గురుప్రీతిగా వ్రత ఫలముకై బ్రాహ్మణున కివ్వవలయును.

శ్లో॥ ఏవంసమ్యక్ రుద్రసంఖ్యా వత్సరంవ్రతమాచరేత్। ఆదౌమధ్యేతథాచాంతే వ్రతోద్యాపసమాచరేత్॥

తా॥ ఈ రీతిగా పదునొకండు సంవత్సరములు వ్రతము చేయవలయును. ఆదియందుగాని, అంతమందుగాని యీవ్రతమునకు ఉద్యాపన చేయవలయును. అనఁగా (౧౧) గురువారములు (౧౧) మోజులు పూజింపవలయును.

శ్లో॥ ఏవంయాకురుతేనారీ యోనరఃకురుతేభువి। సర్వపాపైః ప్రముచ్యేత ఋతుజన్మాదికైఃపరైః॥

తా॥ ఈ ప్రకారము భూలోకమందు యే స్త్రీగాని, యే పురుషుఁడుగాని చేయుదురో వారికి ఋతువు మొదలయిన వానివలన కలిగే సమస్తపాపములనుండి విడువఁబడును.

శ్లో॥ జ్ఞానాజ్ఞానకృతంపాపం నశ్యతేనాసంశయః । తస్మాత్కృత్వా వ్రతంవిప్రో గద్యాచ్చేత్స్వర్గవాసభాక్॥

తా॥ ఈ వ్రతము చేయుటచే తెలిసి తెలియక చేసిన పాపములన్నియు నశించును. ఆ హేతువుచేత నీవ్రతముచేసి నిత్యబ్రాహ్మణులను ఆహ్వానించి పోసినచో వారు స్వర్గస్థులగుదురు.

శ్లో॥ ఇతిశ్రుత్వాద్విజశ్రేష్ఠః పప్రచ్ఛ నారదం తదా। మునీశ్వరశార్దూల వ్రతస్యోద్యాపనక్రియామ్॥

తా॥ ఆబ్రాహ్మణోత్తము డీవాక్యములను విని ఓ మునిశ్రేష్ఠా! ఈవ్రతమున కుద్యాపనక్రియను జెప్పుమని తిరిగి అడిగెను.

ఋషయః॥ శ్లో॥ శృణువత్స ప్రవక్ష్యామి వ్రతస్యోద్యాపనం మహత్। కార్తికేమార్గశీర్షేవా మాఘేమాఘేవివర్జితే। ఫాల్గునే చైత్రమాసేచ వైశాఖేపి తథైవచ । నద్యాం స్నాత్వా శుచిర్భూత్వా సర్వ సంపాద్యయత్నతః॥

తా॥ ఋషులు చెప్పుచున్నారు. ఓ పిల్లవాడా! వ్రతోద్యాపనమును జెప్పెదను వినుము. కార్తిక, మార్గశిర, మాఘ, ఫాల్గుణ, చైత్ర, వైశాఖ మాసములయందు మూఢమిలేకుండ విచారించి నదీస్నానముచేసి పరిశుద్ధుడై ప్రయత్నముచే సమస్త వస్తువుల సంపాదించి.

శ్లో॥ చతుర్భుజంశంఖచక్ర గదాద్యాయుధధారిణం। లక్ష్మీసమేతం తందేవం సువర్ణేనైవకారయేత్॥

తా॥ నాలుగుచేతులుగల శంఖ చక్ర గద మొదలగు నాయుధముల ధరించిన లక్ష్మితో గూడిన నారాయణదేవుని ప్రతిమను బంగారముచే చేయించవలయును.

శ్లో॥ గురోశ్చప్రతిమాంకృత్వా సువర్ణేనైవశోభితామ్। సౌవర్ణై రాజతైర్వాపి తామ్రైర్వా మృణ్మయైరపి । కలశై రుద్రసంఖ్యైశ్చ మంటపంకారయేత్తతః॥

తా॥ బంగారముచే బృహస్పతి ప్రతిమనుగూడా చేసి బంగారు వెండి రాగి మృత్తికలలో నేదో ఒకదానిచే నిర్మించబడిన పదునొకండు కలశములనుంచి మంటపము నిర్మించవలయును.

శ్లో॥ వస్త్రం ప్రస్తీర్య యత్నేన శ్వేతతండుల రాశిషు। కలశాన్ స్థాపయిత్వాథ వస్త్రైరాచ్ఛాద్య యత్నతః। ప్రతిమాః స్థాపయిత్వాథ [illegible]॥

తా॥ ఆ మంటపమును నిర్మించు నప్పుడు మండలాకారముగా నొక వస్త్రమును పరచి [illegible] కలశములనుంచి దానిపై ప్రతిమలనుంచి పూజింపవలెను.

శ్లో॥ పుణ్యాహవాచనం కృత్వా దేవం సంపూజ్య యత్నతః। యథా [illegible] పూజనీయం షోడశైరుపచారకైః॥

తా॥ పుణ్యాహవాచనము చేసినపిదప దేవుని పూజించి ప్రతిమలను నామములతో షోడశోపచారములచే విధిగా పూజింపవలయును.

శ్లో॥ రాత్రౌ జాగరణం కృత్వా ప్రభాతే విమలే సతి। శుచిర్భూత్వా [illegible] అగ్నిం నిధాయ చ। సాజ్యపాయస హోమంచ కారయేచ్ఛతసంఖ్యయా॥

తా॥ ఆ రాత్రియందు జాగరణమాచరించి మఱునాడుదయమున లేచి స్నానాదికృత్యములచే పరిశుద్ధుండై తిరుగ పూజించి అగ్నిస్థాపన చేసి పిమ్మట [illegible] ప్రధానముగ [illegible], సాజ్యపాయసముతోడను నూఱునూఱులు హోమము చేయవలెను

శ్లో॥ పూర్ణాహుతిం తతః కృత్వా హ్యాచార్యం పూజయేత్తతః। గంధపుష్పాక్షతైర్వస్త్రైర్భూషణైస్తద్వద్ద్విజాగ్ర్యాన్। గాంసవత్సాం తతోదద్యా ద్వ్రతసాద్గుణ్యసిద్ధయే॥

తా॥ పిదప పూర్ణాహుతి నాచరించి బ్రాహ్మణుని పూజించి గంధపుష్పాక్షత వస్త్ర భూషణాదులచే బ్రాహ్మణులను పూజించి వ్రతముయొక్క సార్థకమునకై దూడతోగూడిన గోవును దానమియ్యవలెను.

శ్లో॥ సవస్త్రం మంటపం చైవ మాచార్యాయ ప్రదాపయేత్। దశావతారప్రతిమా ఋత్విగ్భ్యస్సంప్రదాపయేత్॥

తా॥ పిదప వస్త్రయుక్తమయిన మంటపమును, నారాయణ ప్రతిమను గురువున కివ్వవలయును. మిగిలిన దశావతారరూపములైన పది కలశములను ఋత్విక్కుల కివ్వవలయును.

శ్లో॥ యథాశక్త్యనుసారేణ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః। ఏవ ముద్యాపనవిధిః సర్వం ప్రోక్తో మయా ద్విజ॥

తా॥ పిదప శక్తిని మించకుండ బ్రాహ్మణులను భుజింపఁ జేయవలయును. ఈ రీతిగ నుద్యాపనవిధి సర్వము నీకుఁ జెప్పఁబడినది.

శ్లో॥ ఏతద్వ్రతంమహాపుణ్యం కృత్వా తత్ఫలమేతయోః। దీయ తేచేద్విముచ్యేతే తిర్యగ్జన్మవినిశ్చయః॥

తా॥ ఈ వ్రతమిట్లుచేసి బహు పవిత్రమైన యీ వ్రతఫలమును వీరలిద్దరకు కర్పించినచో నిశ్చయముగా తిర్యగ్జన్మను (పశుజన్మను) విడువగలరు.

శ్లో॥ తత్సర్వం వ్రతమాహాత్మ్యం శ్రుత్వాసాజ్ఞాయ సావాక్యచ। గృహంగత్వావ్రతంకృత్వా పత్న్యాసహాసువ్రాహ్మణః। తద్వ్రతస్యఫలం పిత్రోర్ముక్త్యర్థంతత్తదాన్మహా॥

తా॥ ఆ బ్రాహ్మణుఁడా వ్రతమాహాత్మ్యమంతయు విని తలవూపి యింటికి వెళ్ళి భార్యతోఁగూడ యీ వ్రతమాచరించి యీ వ్రతఫలమును ముక్తికై సంకల్పముతో తల్లిదండ్రులకర్పించెను.

శ్లో॥ తత్క్షణేపి తథాత్యక్త్వా పాపదేహౌ శునీ వృషౌ। దివ్యం విమానమారుహ్య ప్రయయుస్స్వర్గముత్తమమ్॥

తా॥ అట్లు సమర్పించిన తక్షణమే కుక్క యెద్దు రూపములగల తల్లిదండ్రు లిరువురు విముక్తులై దివ్యవిమానము నెక్కి శ్రేష్ఠమైన స్వర్గమునుబొందిరి.

శ్లో॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన వ్రతంకార్యంనరైశ్శుభం। రజోదోషాది పాపైశ్చ జ్ఞానాజ్ఞానకృతైరపి। పాపైఃప్రముచ్యతే మర్త్యో నారీవాపురుషోపివా॥

తా॥ కనుక మిక్కిలి ప్రయత్నముచే నీ యోగ్యమగు వ్రతమును మానవులచే జేయఁదగినది. జ్ఞానముచేగాని, అజ్ఞానముచేగాని చేసిన రజోదోషము మొదలయిన పాపములను విడచి స్త్రీలయినను, పురుషులయినను ముక్తిని జెందుదురు.

శ్లో॥ ఇదంరహస్యంకథితం వ్రతరాజం నృపోత్తమ। యేపఠంతి మయాఖ్యాతం యేశృణ్వంతి ... మానవాః। తేసర్వే పాపసంయుక్తా యాస్యంతి పరమాంగతిమ్॥

తా॥ ఈ రహస్యమయిన వ్రత(శ్రేష్ఠమును) ... యీ ధర్మరాజా! నీకుఁ జెప్పితిని. దీనిని స్థిరచిత్తులై యెవరు ... వినువారో ... వారు పాపములనుండి విముక్తిఁజెందెదరు.

ఇతి శ్రీ భవిష్యోత్తరపురాణే కృష్ణ యుధిష్ఠిర సంవాదే గురువారైకాదశీ వ్రతకల్ప స్సమాప్తః. చ. ల. కు. సు.

